

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvemil sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reprinted as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 55. — Štev. 55.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 19, 1941—SREDA, 19. MARCA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

JUGOSLAVIJA ZAVLAČUJE PODPIS

Kaj obljublja Nemčija Jugoslaviji za podpis

Hitlerjevo letalo še vedno čaka na jugoslovanskega ministra v Zemunu.

Jugoslavija in Nemčija se še vedno pogajata in četudi je bilo sporočeno, da bo pogodba jutri podpisana, vendar pravi neko poročilo, ki prihaja iz vladnih krogov, da bo podpis zopet odložen do konca tega tedna ali pa še dalje.

Politični in diplomatski viri pravijo, da je bil podpis pogodbe nanovo preložen zaradi dodatnih nemških zahtev.

Včeraj je beograjsko časopisje prineslo z debelimi črkami izjavo z Wilhemstrasse (nemške vlade), da "je še vedno prezgodaj objaviti kako poročilo o razgovorih, ki se vodijo v okvirju izbornih diplomatskih odnosov med Jugoslavijo in Nemčijo." To je prvo nemško sporočilo, ki priznava, da so v teku jugoslovansko-nemški razgovori, četudi je v Beogradu že davno znano, da Nemčija že od 14. februarja sili Jugoslavijo, da podpiše zvezo z osiščem v zameno za posebne jamščine in koncesije.

List "Politika" prinaša zagotovilo Nemčije, da je sodelovanje z Jugoslavijo dragoceno, kajti s tem je zagotovljen mir, kakor tudi miren razvoj na Balkanu po vojni. Tudi ni nikakega vprašanja glede omejitve svobode in neodvisnosti Jugoslavije.

Nemški viri naznanjajo, da bo Jugoslavija "mogoče prihodnji teden" podpisala nenapadno pogodbo z Nemčijo. Isto poročilo pravi, da je bil podpis od 6. marca dalje že trikrat preložen zaradi tehničnih vzrokov, kakor sestava in prestava besedila prijateljske izjave.

Sinoči pa so bili navedeni naslednji vzroki:

1. Jugoslovanski narod je zagnal glasen krik proti vsaki koncesiji Nemčiji;
2. Anglija in Turčija ste zagotovili Jugoslaviji svojo pomoč;
3. Odločen nastop jugoslovanske armade in pretnja petih vodilnih ministrov, da odstopijo, ako Jugoslavija stopi v osišče; in
4. Bojnost ministrskega predsednika Dragiša Cvetkovića.

Nemčija stavi večje zahteve

Kake zahteve je stavila Nemčija Jugoslaviji, ni znano, toda iz zanesljivih diplomatskih krogov se je vendarle nekaj izvedelo, da je Nemčija zahtevala od Jugoslavije vedno več, da pa je sem in tam z zahtevami ponehala, ravna jo se po obstoječem političnem položaju ter tudi kaj več obljubila za plačilo. Pred vsem pa želi Nemčija od Jugoslavije dobiti dovoljenje, da bi mogla njene armade prodirati po dolini Morave in Vardarja ter

skozi Macedonijo na Grško in v Albanijo. Nemčija tudi želi dobiti na razpolago več jugoslovanskih vlakov za prevoz orožja in municije na Bolgarsko in v Albanijo. Želi tudi dobiti letališča, o čemur pa ni govora.

So pa še druge zahteve, ki jih je stavila Nemčija Jugoslaviji in med njimi je tudi zahteva, da sme Nemčija poslati v Jugoslavijo svoje izvedence za večje pridobivanje surovin in za povečanje poljskih pridelkov. Jugoslavija je vse te zahteve odločno zavrnila, pač pa je dovolila prehod nemškimi bolniškimi vlakom, to pa vsled tega, ker je že prej dovolila Grčiji in Italiji, da njuni bolniški vlaki vozijo skozi Jugoslavijo.

Kaj obljublja Nemčija

Da bi Nemčija pridobila Jugoslavijo za tesnejše sodelovanje, ji je obljubila in "absolutno zajamčila", da so po vojni Jugoslaviji zajamčene njene meje in da bo poleg tega še dobila severni del Albanije severno od Drina ter koridor do Soluna in mogoče celo tudi Solun in da bo premenjena meja na Primorskem.

Iz teh vesti je razvidno, da so še vedno v teku pogajanja med Jugoslavijo in Nemčijo, toda Jugoslavija se obotavlja podpisati pogodbo z Nemčijo, dasi na letališču v Zemunu še vedno čaka nemški aeroplan, ki je vsak čas pripravljen, da popelje jugoslovanskega vnanjega ministra v Nemčijo, da podpiše pogodbo.

Nad milijon Jugoslovancev na meji

Turška radijska postaja v Ankari naznanja, da je Jugoslavija na bolgarsko in rumunsko mejo poslala močno armado, ki bo do konca tega meseca štela 1,250,000 mož.

Obupne razmere na Finskem

Na 17. letni konvenciji Columbia Press Association je govoril Hjalmar Johann Procope, finski poslanik v Washingtonu ter rekel, da je finski narod v smrtni borbi s sovražnikom, ki je desetkrat strašnejši kot je Sovjetska Rusija. Ta sovražnik se imenuje mraz in lakota.

— Finci nimajo nobenih skladov, s katerimi bi si nabavili živila, — je dejal poslanik. — Izza zadnje vojne je Finska plačala Ameriki nadsto milijonov dolarjev vojne dolga. Finska je bila edina, ki je povsem zadostila svojim tozadevnim obveznostim. Kako prav bi nam prišel danes ta denar!

Zemljevid nam kaže kraje ob vzhod. Sredozemskem morju, kjer so v teku priprave za razširjenje vojne. Po zadnjih vesteh so Angleži na Grškem izkrcali 200,000 svojih vojakov, ki se bodo spopadli z Nemci, kakorhitro bodo pričeli iz Bolgarske prodirati na Grško.

ŠTRAJKARJEM PRETE Z VOJAŠTVOM

Poslanski zbornici je bila predložena nadvse ostra predloga. — Protest delavcev Cambria tovarne v Johnstownu, Pa.

Republikanski kongresnik Hoffman iz Michigana je predložil poslanski zbornici zelo drastično predlogo, naperjeno proti štrajkarjem.

Po njegovem priporočilu naj bi vojaštvo prevzelo kontrolo nad tovarno, v kateri je proglasila manjšina delavcev v štrajk. To naj bi se tikalo seveda le tovarni, ki izdelujejo vojni material.

Hoffman pravi: — Kakorhitro bi bila vsled štrajka ovirana produkcija vojnega materiala; naj bi justični departament razpisal nekakšne volitve, pri katerih bi morali delavci odgovoriti na sledeče vprašanje: — Ali naj se vrnejo na delo in predložijo sporno zadevo postavnim posredovalcem?

Če bi večina delavcev pritrtila temu vprašanju, naj bi

vojaški poveljnik dotičnega okraja prevzel kontrolo nad tovarno ter skrbel, da bi delavci, ki so voljni delati, nihče ne oviral.

— Oni, ki bi se temu protivil, naj bi bil kaznovan z letom dni zapora ali z izgubo tisoč dolarjev.

Iz Johnstowna, Pa., poročajo, da je v Cambria tovarni, ki je last Bethlehem Steel Company, nehalo delati več sto delavcev. Employees Representation Plan je namreč razpisal nekakšne volitve. Nedavno je Delavski urad razsodil, da Employees Representat i o n Plan nima pravice zastopati delavcev. Proti tej razsodbi je bila dvignjena pritožba.

V Cambria tovarni je zaposlenih 15 tisoč delavcev.

Vojna poročila

Posvetovanje med Grki in Turki

Poročilo iz Beograda naznanja, da se na nekem kraju na Grškem posvetujejo angleški, grški in turški častniki glede skupne obrambe proti nemški ofenzivi, ki je vsak dan pričakujejo.

Italija je prosila Nemčijo, da naj ne napade še Grške, dokler sama še enkrat poskusi srečo, ter prične novo močno ofenzivo v Albaniji, ker hoče izvajevati zmago nad Grško.

Poročilo iz Aten pravi, da je bila laška 11. armada popolnoma pobita in da je bila velika ofenziva, katero je osvojil Mussolini, zlomljena. Samo 11. armada je imela 25 do 30 tisoč izgub, medtem ko znašajo skupne izgube laške armade v preteklem tednu okoli 50,000.

Laški ujetniki v Atenah

Laški vojni ujetniki, ki so bili vjeti v bojih pretekli teden,

so pričeli prihajati v Atene. Po atenskih ulicah so korakali v velikih oddelkih, prebivalci pa so videli v tem dokaz velikih uspehov na fronti. Gledalci pa proti Lahom niso kazali nikakega sovraštva.

S fronte je le malo poročil in sicer o malih praskah med prednjimi stražami.

Vojno ministrstvo naznanja, da je bilo sinoči v bojih v dolini reke Aaos vjetih 165 Lahov in štirje častniki.

Enajst grških vojakov, ki so bili zamenjani za laške ujetnike in ki so potovali skozi Jugoslavijo v svojo domovino, so povedali, da so angleški aeroplani skoro popolnoma razdeljali Valono.

Grške ujetnike, ki so večino mladi in brez nog, so skozi Beograd vozili italjanski vlaki, ki so pripeljali nazaj svoje ujetnike. Ujetniki pripovedujejo, da so bile vojakom noge odrezane zaradi ozeblin.

Vesti iz delavske fronte

Registracija delavstva

Prejšnji teden je pozval P. V. McNutt, federal security administrator nezaposlene po vsej deželi, naj se registrirajo ter naj pri tej priliki pojasnijo, kakšnega dela so večji. Registrirajo naj se tudi tisti delavci, ki ne vrše dela, v katerem so izvežbani. Na ta način bo skušala vlada dobiti natančen seznam oseb, ki jih bo mogoče porabiti pri delih za narodno obrambni program. Registrirati se je treba v katerikoli državni delavski posredovalnici, katerih je v deželi nad 4500.

Produksijska uprava je ugotovila v v tridesetih panogah nekakšno pomanjkanje delavstva. Upati je, da se bo v teku enega meseca registriralo nad poldrugi milijon moških in žensk, porabnih za najrazličnejša dela v vojnih industriji. McNuttov poziv velja posebno strokovnjakom v zrakoplovni industriji.

Uravnava brez stavk

Delavska tajnica Miss Perkins ter ravnatelj produkcije uprave William S. Knudsen in Sidney Hillman so predložili predsedniku Rooseveltu načrt za urnavno delavskih sporov. Podrobnosti načrta niso znane, zdi se pa, da predlagana oblast ne bo imela tako velike polnomoci kot jo je imela slična oblast tekom svetovne vojne.

Pred zborničnim justičnim odsekom je zahteval prejšnji teden demokratski kongresnik Vinson iz Georgije uveljavljenje postav za omejitev štrajkov v vojni industriji. Zarjaval je, da je bilo med 1. januarjem 1940 in koncem februarja 1941 vsled štrajkov izgubljenih toliko delovnih ur oziroma dni, da bi bilo mogoče v tem času zgraditi 324 najmodernejših bombnikov.

Povsem drugačnega mnenja je pa mornariški tajnik Knox, ki pravi, da stavkam v vojni industriji ni pripisovati nebe-ne posebne važnosti.

Pogajanja za novo pogodbo

Pogajanja za sklenitev nove pogodbe pri Bethlehem Steel v Lackawana, N. Y., se nadaljujejo. Unija očita družbi, da je prekršila določbe vladnega načrta za urnavno stavke, ki je izbruhnila pred tremi tedni. Pogajanja se vrše v stavki pri Aluminum Company of America v Edgewater, N. J., ter pri General Instrument Corporation v Elizabeth, N. J. Nevarnost stavke pri Thomas A. Edison Industries v Newark, N. J., je bila odstranjena, ker so se CIO delavci zadovoljili s ponudbo družbe.

Prekinjeno delo pri Fordu

Položaj glede stavk se v deželi zadnji čas ni posebno izpremenil. V Fordovi River Rouge tovarni je tri tisoč delavcev začasno odložilo orodje, ker je uprava odpustila nekaj njihovih tovarišev, ker so agitirali za unijo.

Jeklarne obratujejo noč in dan

American Iron and Steel Institute poroča, da večina ameriških jeklar obratuje noč in dan in sicer po sedem dni na teden. Delavci pa ne delajo več kot po 40 ur na teden, ker se pri delu vrste.

Predsednik CIO za Bridgesa

Philip Murray, predsednik CIO, je pozval vse svoje unije, naj zastavijo ves svoj vpliv, da delavski voditelj Harry

Bridges ne bo deportiran v Avstralijo. Bridgesu so dokazali, da je komunist, in ker ni ameriški državljan, je podvržen deportaciji.

— Organizirano delavstvo, — je pisal Murray unijskim voditeljem, — ne sme držati rok križem in mirno gledati, kako preganjajo enega njegovih voditeljev. Po mojem mnenju naj bi unije in njihovi člani storili vse za obrambo Bridgesa.

Novi angleški uspehi v Afriki

Včeraj je bilo poročano, da je angleška armada v ponedeljek zasedla Berbero, glavno mesto angleške Somalije. Mesto so lansko leto v avgustu v svoji ofenzivi zasedli Italjani. Angleži pa so zmagoviti tudi na drugih krajih, kot v bližini Čerena v Eritreji, kjer so zavzeli strateško zelo važne visine blizu mesta.

KONSKRIPCJA ANGLEŠKIH CIVILISTOV

Dne 5. aprila se bodo morali v Angliji registrirati civilisti za vojno industrijo. — Ženske ne bodo izvzete.

Angleški delavski minister Ernest Bevin je obvestil Angleže, da se bodo morali dne 5. aprila registrirati ter pri registraciji navesti, kakšnega dela so zmožni. Več stotisoč sposobnih moških in žensk bo dobilo delo v vojnih industrijah.

Do 5. aprila ima vsak čas, da se prostovoljno javi. 5. aprila se bo pa treba slehernemu registrirati.

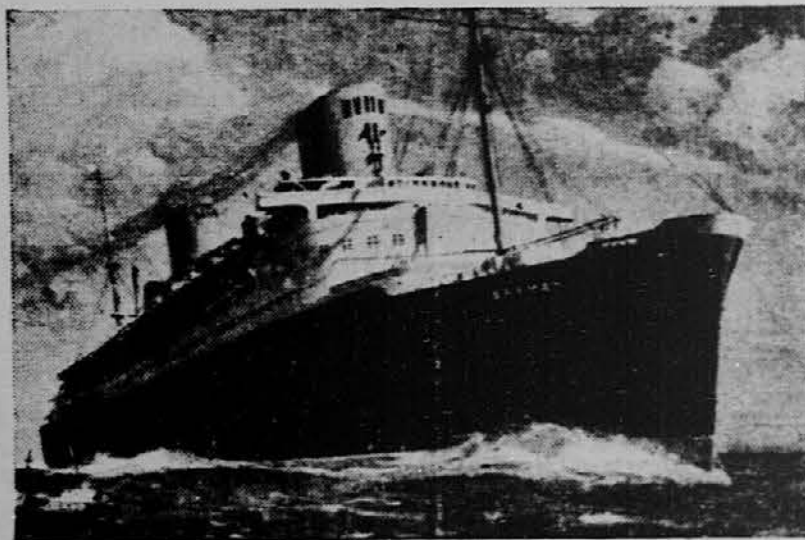
Moške bodo porabili večjidel v ladjedelnicah in tovar-

nah, ženske pa pri lažjih delih, večinoma kot strežnice, pletilje in šivilje.

Namen registracije je do-gnati, kateri Angleži niso zaposleni pri delih, ki so za Anglijo življenjskega pomena.

Ženske, ki imajo majhne otroke ali pa velike družine, se bodo morale istotako registrirati, s tem pa seveda ni rečeno, da jih bo vlada silila k delu v vojnih industrijah.

POŽAR NA "BREMENU" POGAŠEN

Veliki nemški parnik "Bremen" je splošno znan vsled svoje razkošne opreme, kakor tudi vsled svoje hitrosti. Največjo pozornost pa je zbudil, ko je nekaj dni pred izbruhom sedanje vojne odplul iz New Yorka in dolgo časa ni bilo o njem nikakih poročil. Šele čez nekaj tednov je bilo sporočeno, da je navzlic temu, da so prežali nanj Angleži, priplul v Murmansk v Rusiji. Pozneje pa je, vozeč ob norveškem obre-

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—. Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

“GLAS NARODA,” 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1242

TROJE ZNAČILNIH POROČIL

Prejšnji teden je poročalo časopisje:

V premogovniku pri Revloc, Pa., je eksplozija zahtevala življenje štirih majnerjev;
v Washingtonu je poslanska zbornica odobrila in poslala senatu predlogo glede zveznega nadziranja majn;
v New Yorku, so zastopniki premogovnih baronov zavrnili predlog United Mine Workers glede sklenitve nove pogodbe, tikajoče se 450 tisoč kopačev mehkega premoga.
Med temi tremi dogodki je nekakšna zveza, in zato je dobro, če jih nekoliko natančneje premostrimo.
Revloc je majhno penzylvausko mesto, blizu Johnstowna. Štirje možje so delali v ozkem prostoru Monroe Mining Co. majni. Njihovi tovaršji so začutili stresljaj in zaslišali zamolkel pok. Odpravili so se v dotično smer ter našli vse štiri mrtve. Eksplozija ni bila obsežna, bila je pa silno močna. Smrt je nastopila takoj.

Kopanje premoga je eden najnevarnejših poklicev. Možje, ki si služijo s tem svoj kruh, morajo kopati globoko pod zemljo. Pri tem se poslužujejo strojev in močnih razstreljiv. Večkrat nalete na “pocket” plina; včasih jim povzročajo nevarnost, da se utrže strop nad njimi. Število nesreč v premogovnikih bi se dalo omejiti, skoro nemogoče je pa nesreča povsem preprečiti.

Katastrofa v Revloeu je bila v primeri z drugimi skoro brezpomembna. V manj kot enem letu so se završile tri dosti bolj strahotne. V Nelms majni je izgubilo življenje 31 premogarjev, v Sonman majni 63, v Willow Grove majni pa 72 premogarjev.

Državno nadziranje majn je dobro, nikakor pa ni popolno. Uspešnost onemogočajo razni postavniki, gospodarski in politični razlogi. Trezno misleči ljudje, ki imajo s premogovno industrio opravka, so zdaj spoznali potrebo zveznega nadziranja majn. Proti temu so bili v prvi vrsti premogovni baroni, ki so se pojavljali z najrazličnejšimi ugovori, med katerimi je bila najbolj šepava trditve, da bi bilo zvezno nadziranje zvezano s prevelikimi stroški.

Lani se je v zvezi s tem zgodilo nekaj zelo značilnega. Takoimenovano “mine safety bill” je senat odobril, dočim je v poslanski zbornici zalostno zaspala.

Prejšnji teden je bila pa predloga sprejeta v poslanski zbornici ter izročena senatu. V splošnem je zelo pohlevna. Tajniku za notranje zadeve poverja nadzorstvo nad majnami in ga pooblašča objaviti poročila o izidu preiskave. Predloga ne predvideva nobenih kazni in ne daje nikomur pravice, siliti uprave premogovnikov k izpolnjevanju dolžnosti.

Recimo, da bi bila taka predloga že pred letom dni uveljavljena. Nihče ne more reči, da bi bile z njo preprečene gorič omenjene nesreče. In nihče ne more reči, da bi ne bile preprečene.

Tretji pomembni dogodek se je završil prejšnjo sredo v newyorškem hotelu Biltmore. Lastnikom rogov mehkega premoga so predložili United Mine Workers svoje zahteve, ki so jih pa premogovni baroni gladko zavrnili.

Ena glavnih zahtev je, naj bo majnerjem zvišana dnevna plača za en dolar. Druga, nič manj važna, se pa glasi:

Leta 1940 se je v premogovnikih smrtno ponesrečilo 1420 premogarjev, to je 342 več kakor leto prej. Zahtevamo, naj ima unija pravico, poslati v majne svoje lastne preiskovalne odbore, ki naj doženejo, če je majna varna ali ne. Če ni varna, naj bo delo v nji takoj ustavljeno.

Povsem razumljivo je, da take zahteve niso premogovnim baronom nič kaj povšeči.

Willkie bo pobijal Wheelerja

Demokratski senator Wheeler iz Montane namerava vpriporiti potovanje po ozemli ter agitirati proti politiki Rooseveltove administracije. Kot znano, je bil Wheeler srdit nasprotnik “lend-lease” predloga za pomoč Angliji.

Ko je zvedel o njegovem načrtu poraženi predsedniški kandidat Wendell Willkie, je izjavil: — Jaz bom potoval za njim. Ustavil se bom v vseh čistih mestih kot on in bom pobijal njegova izvajanja.

Willkie se nikakor ne strinja z Wheelerm, da naj bi bile Združene države povsem osamljene in odrezane od ostalega sveta.

Konec stavke v Severni Irski

Iz Belfasta v Severni Irski poročajo, da se je vrnilo na delo v ladjedelnice pet tisoč delavcev, ki so že precej dolgo štrajkali. Zaštrajkali so, ker sta bila dva delavca haje po krivici odpuščena.

Otroci bodo delali na polju

Romunska vlada je odredila konškripcijo vseh otrok med dvanajstim in šestnajstim letom. Vsi, ki so telesno sposobni, bodo morali vršiti poljska dela.

Iz Slovenije

STRELI NA KOLODOVOU.

Ko je zvečer prispel na ljubljanski kolodvor zagrebški vlak, s precejšnjo zamudo zaradi snežnih zametov, se je množica potnikov vsula proti peronskemu izhodu, kjer mora vsak potnik oddati službojočemu vratarju vozno karto.

Med drugimi je oddal svojo karto tudi mlad fant, a ko je vratar malce natančneje pogledal, je zapazil, da je izdana na postaji Videm-Krško skončeno postajo Litija. Vrtar je po predpisih učenčenič pozval, naj doplača vožnjo od Litije do Ljubljane, toda fant se je poizkusil izmuzniti ter zbežati.

Tedaj je skočil za njim drugi stražnik Zorec, ga zadržal ter odpeljal v vratarjevo sobico, da ga zasliši. Že se je zdelo, da bo vsa stvar mirno urejena, ko je mladeniču nenadoma padel iz žepa revolver. Stražnik se je sklonil, da bi ga vzel, pa ga je fant prehitel, ter samokres, naperil proti stražniku in sprožil. Odjeknilo so trije streli, vendar niso stražnika zadeli, ker se je v duhaprisostnosti sklonil in tako ušel strelom. Stražnik se je nato vrget na nasilneža, da bi ga razorožil pri čemer mu je pomagal kolodvorski vratar, ki je prijel napadaleca zadaj okrog pasu, dočim mu je stražnik odvil samokres. Fantu so seveda takoj aretirali in odpeljali na stražnico, kjer so ga najprej preiskali ter našli v hlačnem žepu še en samokres. Pri nadaljnjem zaslišanju se je izkazalo, da imajo opravka s pobeglim kaznjencem, že znanim 24 letnim bivšim knjigovodskim vajencem Antonom Rodičem.

Rodič je bil lani pred sodiščem v Novem mestu obsojen zaradi raznih tatvin na 8 mesecev ječe. Kot kaznjence je potlej pobegnil iz bolnice v Kandiji. Dolge mesece so ga nato zamaš zasledovali, dokler se ni zdaj po naključju sam ujel v past. Rodiča so odpeljali v policijske zapore, kjer čaka nadaljne usode.

DRZEN ROPARSKI NAPAD.

Nedavno je prispela v Maribor vest o drznem roparskem napadu, ki je bil izvršen v Tišini v Prekmurju. Po točnem

načrtu so razbojniki obkolili grad grofice Batiany ter se zavarovali pred morebitnim presenečenjem s postavitvijo straže, nakar so vdrl v notranjost gradu. Bili so zakrinkani in so najprej zvezali služkinjo, potem pa še grofice Batiany. Obe sta tako zvezani morali gledati razbojniško početje roparjev, ki so pretaknili vse kote, prebrskali vse omarje in miznice, dokler niso prišli do blagajne, v kateri je bilo gotovine za 30.000 din in razen tega ves rodbinski nakit. Vse skupaj so odnesli ter izginili neznano kam.

Oblastva so pričela takoj s temeljitimi poizvedbami, da zajamejo drzno razbojniško tolpo. Zaslišani sta bili grofica in služkinja. Verjetno je služkinja prepoznala koga od napadalecev. Na podlagi njenih izpovedb in njenega opisa nekega soudeležnega roparja se nadaljuje preiskava, ki naj pomaga razčistiti ta velik razbojniški napad, kakršnega v teh krajih že dolgo ne pominjajo.

Vrednost odnesenega rodbinskega nakita, ki je bil pododvan od roda do roda Batianijevih, gre v desetisoče. Tišina in vsa okolica sta pod vznemirljivim vtisom izpovedb, ki sta jih podali grofica Batiany in njena služkinja. Sodeč po nekaterih značilnih okoliščinah pri razbojništvu, je domnevati, da je bil drzen razbojniški napad skrbno pripravljen in da so bile vsaj nekaterim od roparjev razmere v gradu dobro poznane.

DRUŽINSKI OČE — ŽRTEV ZIME.

Nedavno je ob priliki vlačanja drv iz Planine posestnik Florian iz Volege naletel na neznane mrtvega moškega.

Mrlič je ležal ob poti, ki vodi v Vranskega čez Lipo proti Smartnemu ob Dreti prav na kraju, kjer mejita celjski in gornjegrajski srez. Domnevalo se je, da bo možki iz Zadrečke doline. Poizvedbe v tej smeri so pokazale, da je pokojnik 40 letni Rosenstein Telesfor, posestnik in kovač iz Smartnega pri Dreti. Ki se je že pred par dnevi mudil po raznih kupčijskih poslih na Vranju in se je še isti dan vrnil

po še nedovršeni banovinski cesti Vransko—Gornji grad proti svojemu domu. Verjetno mu je med potjo postalo slabo, da je občutil v visoko zapadlem snegu, ko je pritisnil hud mrz. Pokojnik je zapustil vdovo in 7 nepraskrbljenih otrok.

REDEK ZAKONSKI JUBILEJ.

Zlato poroko so nedavno praznovali v Ljubljani Franc in Ana Marine. Skromno in trezno življenje ju je ohranilo čila in zdrava. Čeprav jubilarntka skriva svoja leta in jih ji človek ne bi prisodil niti 60 let, bomo vendar izdali, da jih ima 74. France se je rodil leta 1864 v Savinjski dolini, v St. Pavlu pri Prebodu. Služboval je celih 45 let pri občini Ptuj. Ko pa je stopil v zaslužni pokoj, se je preselil v Ljubljano, v bližino svojega edinega sina France, davčnega kontrolorja. Tam uživa sedaj s svojo ženo Ano v krogu svojih dragih zaslužni počitek.

TELEFON — PRIJETEN IZUM.

V Milanu so zvečer nekateri gospodje sedeli v stanovanju svojega prijatelja in praznovali telefon, ki so ga bili baš montirali v to stanovanje. Seveda je prijatelj komaj čakal, da bi lahko preizkusil aparat, pa se je obrnil na enega izmed navzočih, nekega knjigovodja, da bi pozval svoje stanovanje. “Pri meni ni nikogar doma,” je odvrnil knjigovodja. “Žena in služkinja sta odpotovali, doma nimam niti psa, ki bi zalajal.” — “Nič ne de,” je silil oni, “bomo vsaj slišali, kakšen zvok daje tvoj aparat in to bo zadostovalo.”

Knjigovodja je tedaj stopil k telefonu, snel slušalko in zavrtel številke svojega stanovanja. Čisto razločno se je oglašil tam znak, da je zveza sklenjena, potem pa je nekdo snel tamkašnjo slušalko in neki glas je dejal: “Halo!” Knjigovodja je stal kakor ukopan. Ob tej uri? Ves razburjen je vprašal: “Ali ni tam stanovanje knjigovodje S?” — “Seveda.” — “In kdo ste vi?” — “Jaz? Jaz sem knjigovodja S.” — “Vi? Ali ste znoreli, saj sem vendar jaz knjigovodja S.” — “Zares? To je lepo, da ste mi povedali.”

Knjigovodja je zaslišal še glasen smeh, potem je oni tam slušalko obesil. Knjigovodji ni bilo pri duši, da bi se smejal. Ne da bi prijateljem povedal, kaj se je zgodilo, je planil ves razburjen do najbližjega taksija in se odpeljal proti domu. Vrata njegovega stanovanja so

bila široko odprta, pohištvo je bilo razbita, vse, kar je imelo kakšno vrednost, je iz stanovanja izginilo. Na mizi pa je ležal listek: “Hvala vam lepa, gospod, da ste me pravočasno opozorili. Telefon je vendarle prijetna iznajdba. Vam zelo vdani — vlomilec.”

Podpisa seveda ni bilo, tako da bo imela policija, ki jo je knjigovodja takoj poklical na pomoč, težko delo, da ujame prekanjenega ptiča.

NAJVEČJA TOPLOTA OB NAJMANJŠI PORABI KURIVA.

Peči so različne in različno je treba z njimi tudi ravnati, če hočemo, da nam bodo dajale največjo toploto ob najmanjši porabi kuriva. Z načinom, kako se kurijo razne vrste peči, se moramo torej dobro seznaniti. Da so rešetke zelo važne, ve vsaka gospodinja. Preden peč znova naložimo, očistimo rešetko vsega pepela in žlindre. Večim lepšem redu imamo peč, tem manj časa in premoga bodo zahtevale.

Razen tega moramo tudi paziti na prostor, v katerem kurimo. Ze lega stanovanjskega prostora je odločilna. Če je soba zaščitená od treh strani od hiše same in ima samo na četrti strani okno, porabimo dosti manj kuriva, nego če so okna na več straneh. Okna sama moramo zamašiti s papirjem in klobučevino ali podobnim. Izkušnja uči, da uhaja skozi nezaščitené enojno okno trikrat več toplote nego skozi talešno, ki je dvojno in ki smo ga dobro zadelali. Med notranjo in zunanjo okna položimo s slamo, lesno volno ali zagovino napojene blazine, pred okno v sobi pa obesimo odejo. Zavoljo tega pa ne smemo zaneskrbiti vsakdanjega zračenja.

Tudi pri vratih moramo paziti, da nimajo razpok in špranj, skozi katere bi mogel vdirati mrzli zrak iz nezakurjenih prostorov. Hladnih tal se varujemo z nekoliko legami papirja, ki jih položimo po možnosti pod preproge.

VIŠEK RAZTRESENOSTI.

Višek raztresenosti je dosegel neki možak v Bologni, ki je oddal pismo v poštni nabiralnik, pa je bil pozabil, da morajo biti pisma opremljena tudi z naslovom, če naj pridejo komu v roke. Ko so poštni uradniki pismo odprli, da bi morda zvedeli komu je namenjeno ali kdo ga je poslal, so našli v njem kakšnih 1000 lir bankovcev, zraven pa nekoliko prijaznih zahvalnih vrstic. — toda brez vsakega naslova in podpisa. Pošta sedaj čaka, da se bo poabljudi odpošilatelj morda sam javil.

Peter Zgaga

Vesela novica

Nedavno je bil pri meni rojak, ki je bil pred sedmimi leti dalj časa v zasedenem ozemlju.

Beseda je nanesla tudi na potujočanje naših ljudi. — Nikdar jih ne bodo Italijani potujčili, nikdar, le verjemi, da ne, — mi je zatrdil. — Govoril sem s petindvajset letnimi slovenskimi fanti. Vsaj slovensko brati in pisati. Po osem let so hodili v italijansko šolo, kjer niso slišali italijanskega oziroma nočejo poznati. Če so poklicani na sodnijo, davkarijo ali pred kakšno drugo italijansko oblast, zahtevajo tolmača. . . .

To je ena najbolj razveseljivih novic, kar sem jih zadnje čase slišal o zasedenem ozemlju.

“Kalomonov žegen”

Trideset let bo že tega, ko je stal pred starim izkušenim newyorškim sodnikom Hrvat John Hereberger, slepar po poklicu, sicer pa izredno inteligenten mož, ki svojih talentov in zmoglosti ni porabljal v prave in poštené namene.

Kot sem slišal, je nekaj let po tistem umrl za jetiko v zvezni kaznilnici v Atlanti.

Sodnik je imel pred seboj drobno knjuzico v črni vezavi, ki je imela na platnicah rdečecimni črkami natiskano “Kalomonov žegen”.

Pred seboj je imel tudi dobesedni angleški prevod vsega, kar je bilo vsebovanega na osemnajstih straneh “Kalomonovega žegna”: kakor je mogoče s tremi križi in kosčkom krede ozdraviti jetiko; kako je mogoče z pomočjo zlobljene in na vino skuhané kosti pred tremi leti umrlega človeka pridobiti ljubezen vsake ženske; kako se je mogoče ubraniti zlovesčega pogleda; kakó je mogoče zadeti v loteriji in druge take nasvete.

— Vi ste torej dali natiskati to knjigo? — ga je vprašal sodnik.

— Da, — je prostodušno pritrldil Hereberger.

— Po čem ste prodajali te knjižice?

— Kolikor sem pač mogel dobiti zanje. Toda ceneje kot za pet dolarjev je nisem dal.

— Ali imate dokaze, da so ljudje plečevali za knjižico po pet dolarjev?

— Seveda imam dokaze: denarne nakaznice.

— Koliko knjižice ste prodali?

— Približno tristo, dokler me niso zalotile oblasti.

Sodnik se je globoko zamislil in rekel naposled:

— Ne bom vas kaznoval, kajti če se res dobe na svetu ljudje, ki so tako vnebovpijajo neumnost plačevali po pet dolarjev, so jim nazadnje prav godi. Kakorhitro se boste pa še enkrat pregrešili, vam bom odmeril najhujšo kazen, ki jo določa postava.

Hereberger res ni več prodajal Kalomonovega žegna, pač pa “čarobni prstan kraljice Sabe, s pomočjo katerega je mogoče uganiti misli in naklepe tekmecev v ljubezni.”

Prstan in še marsikatera druge reči so ga spravile v Atlanto.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 47. leto

Članstvo 37,000 Premoženje \$4.500.000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 125.19%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA, kjer se lahko zavaruješ za smrtine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikata udeležanja dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podpore organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrni na uradnike in uradnice krajevnih društev.

K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

DARILNE POSILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	\$ 2.00
200 DIN.	\$ 3.95
300 DIN.	\$ 5.75
500 DIN.	\$ 9.00
1000 DIN.	\$17.50
2000 DIN.	\$34.00
5000 DIN.	\$82.50

V DINARJIH

V LIRAH

50 LIR.	\$ 2.85
100 LIR.	\$ 4.65
200 LIR.	\$ 9.20
300 LIR.	\$13.50
500 LIR.	\$21.75
1000 LIR.	\$43.00
2000 LIR.	\$85.00

Ker zaradi položaja v Evropi parniki nereditno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

To je že vsaj mnenje bivšega profesorja zgodovine na Princetonski univerzi ter sedanjega člana angleškega generalnega štaba. — Kanada in Anglija se zanašata na pomoč Združenih držav.

Ako še nimate Blaznikovih Priloge za leto 1941, jo lahko dobite pri zastopniku "Glasa Naroda" v Vaši muhobini, ali pa naravnost od Knjižarne Slovene Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York. — Stane 25 centov.

MOŽ SIMONE

—: ROMAN —:

Francoski spisai: CHAMPOL — Preložil: LEVSTIK.

40

Skozi prostranstvo je videla hiteti besede, znanivke miru in veselja, in ko so dospale domov, je bila tam sama sreča na vseh obrazih, zgolj nasmejen in biagoslavljenje.

"Ali velja?" je vprašala lady Eleanor, še vedno s perecem v roki.

Simona se je zadržala iz svojih sanj.

"Ne," je dejala in povesila glavo, "ne morem..."

Lady Eleanor je pristopila in sedla na njene posteljo. Prijele je Simonino roko med svoje hladne prste, sklonila svoje nepremično in blede obličje čez deklico in začela govoriti.

Zdaj so ji dobro služili zaključki njenega proučevanja Simoninega značaja. S čudovito spretnostjo jo je znala ganiti, preplasti in zadeti tja, kjer je najbolj čutila. Ponavljala ji je vedno isto in z istim monotonskim glasom, kakor bi siloma vbijala svoje razloge v Simonino glavo in se polagoma polasčala te njene oslabljene volje s svojo neuklonljivo voljo, dokler ni deklica, ki jo je poslušala, začutila, kako se majajo njene misli in ni zvojnala nad svojim razumom, nad svojo dolžnostjo in nad resničnostjo.

S poslednjim naporom svojih moči se je hotela revica rešiti tega čarodejnega vpliva.

"Moj Bog," je dejala, "ko bi vsaj imela koga, da bi mi svetoval!"

Iskala je zaman; tisti, ki bi jo bili varovali, vodili, ali vsaj obžalovali, so bili daleč od nje; nikogar ni imela, ki bi se bil mogel zavzeti zanjo, nikogar, ki bi bil iz njene rodbine ali vsaj dežele; brez pomoči je bila izročena svojim preganjalcem. Čutila se je zapuščno od vseh.

Oblajale so jo tiste čuden misli, izhajajoče bodisi iz navdahnjenja, bodisi iz brezumnosti, ki nam jih prinašajo vsi položaji skrajne sile.

"Peljite me k svojemu sinu," je naenkrat zaprosila teto. "On, ki nosi moje ime, ima morda toliko časti v sebi, da me to brani!"

In odločna je vstala, prelepa v svoji plemeniti smelosti. Lady Eleanor jo je ustavila.

"Peljala vas bom k Rihardu, kadar boste njegova zaročenka. Nikdar ne prej!"

"Rekli ste, da je v bližini katoliški duhovnik, moj rojak. Kje je to? Govoriti hočem z njim."

"Čemu?"

"Potem pa rajši ne govorite o ničemer več, kajti nikdar se ne bom odločila tukaj, pod takšnim pritiskom, s kakoršnim vplivate name vi!"

Lady Eleanor je pomislila.

"Pripravite se," je rekla naposled. "Dala vas bom peljati k očetu Arnoldu, ker ste vi katoličani že takšni ljudje, da morate vedno tičati pri izpovedniku." z

S temi zaničljivo izgovorjavinami besedami žen-ke, ki ni nikdar potrebovala niti sveta niti tolažbe, je lady Eleanor odšla in pustila Simonino, da se je v naglici opravičila; vrnila se je šele takrat, ko je Simonino stopila na voz.

"Podati vam hočem dokaz, kako se zanašam na vaše postenje," je dejala Simonino. "Tu je moja brzojavka, popolnoma pripravljena. Ako boste po svojem razgovoru z očetom Arnoldom voljni, da me ubogate, ubogate v vseh točkah, toda samo takrat oddajte jo sami na brzojavni postaji, ki se nahaja nedaleč od župnišča."

Simonino je uganila past, ki je bila skrita pod tem navidezno zaupanjem; toda ni imela časa, da bi ugovarjala. Papir je bil zdrknil v njen žep, in kočija je že drdelja.

Dasi že dolgo časa nerabljena, vendar je bila kočija lady Eleanor opravljena z neoporekljivo elegantnostjo in ugodnostjo. A navzlic temu je Simonino, zakopana v kožuvinno srednjo skrbno zaprtega voza, trepetala na vsem životu in zdela se ji je, da konja, krasna čistokrvca, pri vsi svoji urnosti ne prijeta z mesta. Skozi led ali bilo videti drugega, kakor zmešana silueta dreves, ki se se risale sredi megle. Simonino je videla, kod se je vozila, niti kam se pelje, in le težko, da bi se bila vnaprej zavedla čustva, ki jo je vodilo na njeno poti; nemara je bila to bojazljiva želja, zvrniti pretežno odgovornost na tuje rame, sebično hrepenenje po utešenju vesti. Vpliv lady Eleanor je ni nič več motil in zanašala se je na duhovnika, da ji ponovi to, kar je ponavljala sama pri sebi: da gotove žrtve presegajo človeške moči, in skrunijo ne le naravne, temveč mladostne tudi moralne zakone.

Kolesa so zaropotala po tlaku. Voz se je peljal skozi vas Frilington. Pustil jo je za seboj. In še vedno se je vozila; Simonino se je lotevala nestrpnost. Toliko izgubljenega časa! Koliko bolj bi bilo, da se je vrnila, kakor je bil njen namen od početka. Tek konjev je postal počasnejši. Peljali so navkreber, in ko je bil voz na vrhu, je obstal in se ni premaknil dalje. Lajkaj je skočil s svojega sedeza in prišel odprti vrata. Puh vlažnega vetra, je objel Simonino, ki je zagledala pred seboj hišico brez nadstropja, z dvema oknoma in enimi vrati, naslonjeno na majhen grič, ali bolje rečeno, na blatno pobočje.

Teh siromašnih razmer niti popravljala tista snažna in čedna zunanost, ki jo kažejo običajno tudi najkromnejše angleške hiše. S solitrom pokrito zidovje, vegasta streha in trile naoknice, vse je giasno pričalo o revščini.

Simonino, ki je stopila z voza, izprva ni mogla verjeti, da stoji pred župniščem. Toda čisto na strani je zagledala nekak skedenj s križem na vrhu in okrog njega majhno pokopališče, ki je imelo istotako križe na grobovih. Kakor nalašč se je v tistem hipu prikazal na hišnem pragu župnik sam.

Pogled na kočijo, ki se je ustavila pred njegovimi vrati, ga je moral presenetiti; videč, da se Simonino obrača k njemu, jo je naglo snel neko brezobrazno stvar, ki jo je imel na glavi in ki je morala biti klobuk, dasi nepopisno oguljen, ter obenem skril svoje lincejaste čevlje pod ponošeno sutfano.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Zarovalnica za življenje na delu!

ŽE PO SVOJI NARAVI je Zavarovalnica za življenje delovna, podjetna sila — živa sila v hišah milijonov ljudi, ki so deležni njenih dobrot.

Lansko leto je Metropolitan Družba obiskala marsikatero hišo v času družinske krize, kajti izplačanih je bilo nad \$182,000,000 na račun smrtnih slučajev več tisoč lastnikom police Metropolitan Družbe. Dividende, potekle zavarovalnine, letna izplačila, odškodnine za poškodbe, boleznin in nezgode ter druge zahteve, ki so bile izplačane ali pa kreditirane lastnikom delnic tekom leta, so znašale nad \$426,000,000. Skupna vsota okoli

\$600,000,000 izplačil lastnikom police in dedičem je velik rekord za družbo.

Denar Metropolitan Družbe, naložen za dobrobit lastnikom police, igra veliko vlogo v gospodarski zgradbi dežele. Ta denar je pomagal financirati vladno delovanje, je pomagal industriji in ljudem pri delu, da so zgradili javna in zasebna poslopja ter je pomagal farmerjem, da so si nabavili farne in jih držali v pravem stanju. Toda nizka obrestna mera je vplivala na dohodke družbe in dosledno tudi na dividende lastnikov police.

S svojim dobroteljem delovanjem, z bolniško

postrežbo upravičenim lastnikom police, raziskavanjem, z zdravstveno in varnostno knjižico in oglaševanjem je Metropolitan Družba zopet mnogo prispevala k boljšemu zdravju v Ameriki. Umrljivost med lastniki police Metropolitan Družbe je bila zopet zelo nizka, umrljivost med lastniki industrijskih police pa je bila približno ista kot leta 1939 in rekordna za to skupino.

Metropolitan je vzajemna zavarovalna družba. To pomeni, da je imetje družbe namenjeno lastnikom police in dedičem. Vrednost tega imetja bo slednjič izplačana njim v njihov prid ... in samo za nje.

Poročilo o poslovanju leta, končanega 31. decembra, 1940. (V soglasju z letnim poročilom, ki je bilo predloženo Newyorškemu Državnemu Zavarovalnemu Uradu.)

IMOVINA, KI JAMČI IZPOLNITEV OBVEZNOSTI		
Vladine Jamščine		\$1,147,603,320.93
Ameriška vlada	\$1,063,435,444.96	
Kanadska vlada	\$84,167,875.97	
Drugi Bondi		1,947,840,273.51
Ameriški državni in občinski	98,597,900.88	
Kanadski okrajni in občinski	104,071,903.62	
Železniški	556,382,872.40	
Javne potrebe	709,433,300.58	
Industrijski in razni	479,354,236.03	
Dolnice		86,359,622.68
Razen \$47,952.13 so vse prednostne in zajamčene.		
Posojila na Posestva		937,226,443.47
Farne	82,104,425.08	
Druge lastnina	855,122,018.39	
Posojila na Police		504,549,131.45
Lastovarna Zemljišča	430,945,055.68	
Vključno zemljišče za družbino uporabo in hišni projekti.		
Gotovina		150,740,516.25
Neizplačane in odložene premije		90,232,179.03
Zapadle in zaostale obresti, itd.		62,295,093.32
SKUPAJ		\$5,357,791,636.32

OPOMBA—Imovina v znesku \$238,267,654.59 v gornjem izkazu je naložena pri raznih javnih uradih po postavnih predpisi ali postavnih oblastih, Kanadsko poslovanje, ki je navedeno v tem izkazu, je poročano na podlagi ena ke izmenjave.

Metropolitan Life Insurance Company

(A MUTUAL COMPANY)

1 Madison Avenue, New York, N. Y.

LEROY A. LINCOLN, President

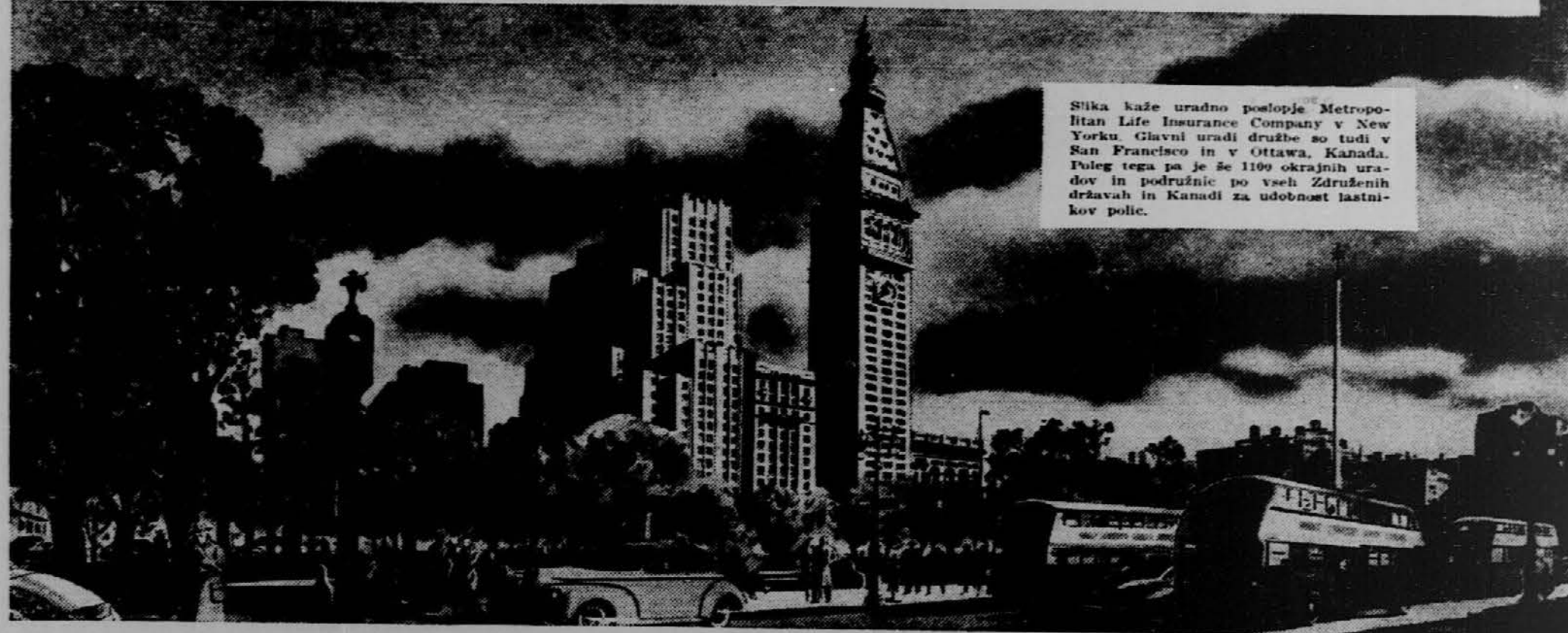
DIRECTORS

FREDERICK H. ECKER, New York, N. Y.
Chairman of the Board
Metropolitan Life Insurance Company
MITCHELL D. FOLLANSBEE, Chicago, Ill.
Member, Follansbee, Shurey and Schupp
Attorneys at Law
JOSEPH P. DAY, New York, N. Y.
President, Joseph P. Day, Inc., Real Estate
LANGDON P. MARVIN, New York, N. Y.
Member, Emmet, Marvin and Martin
Attorneys at Law
WILLIAM L. DE BOST, New York, N. Y.
President, Union Dime Savings Bank
JEREMIAH MILBANK, New York, N. Y.
Milbank & Co.
*Died Jan. 26, 1941

D'ALTON CORRY COLEMAN
Montreal, Canada, Senior Vice-President,
Canadian Pacific Railway Company
NEWCOMB CARLTON, New York, N. Y.
Chairman of the Board
Western Union Telegraph Company
LEROY A. LINCOLN, New York, N. Y.
President, Metropolitan Life
Insurance Company
HARRY W. CROFT, Greenwich, Conn.
Retired, formerly Chairman of the Board
Harrison-Walker Refractories Company
THOMAS H. BECK, New York, N. Y.
President, The Crowell-Collier Publishing
Company
WALTER EWING HOPE, New York, N. Y.
Member, Milbank, Tweed and Hope
Attorneys at Law

SAMUEL W. FORDYCE, St. Louis, Mo.
Member, Fordyce, White, Mayne, Williams
and Hartman, Attorneys at Law
GEORGE MCANENY, New York, N. Y.
Chairman of the Board
Title Guarantee and Trust Company
ROBERT W. FLEMING, Washington, D. C.
President and Chairman of the Board
Riggs National Bank
FREDERICK W. ECKER, New York, N. Y.
Vice-President
Metropolitan Life Insurance Company
WINTHROP W. ALDRICH, New York, N. Y.
Chairman of the Board
Chase National Bank of New York
WILLIAM W. CROCKER, San Francisco, Calif.
President
Crocker First National Bank of San Francisco

AMORY HOUGHTON, Corning, N. Y.
President, Corning Glass Works
LOUIS S. ST. LAURENT, Quebec, Canada
Member, St. Laurent, Gagne, Devlin &
Taschereau, Attorneys at Law
ERNEST E. NORRIS, Washington, D. C.
President, Southern Railway System
THOMAS H. MCINNENEY, New York, N. Y.
President, National Dairy Products Corp.
PHILIP D. REED, New York, N. Y.
Chairman of the Board
General Electric Company
JEAN I. TRIPPE, New York, N. Y.
President, Pan-American Airways System
WEBSTER B. TODD, New York, N. Y.
President, Todd and Brown, Inc., Builders

Slika kaže uradno poslopje Metropolitan Life Insurance Company v New Yorku. Glavni uradi družbe so tudi v San Franciscu in v Ottawi, Kanada. Poleg tega pa je še 1100 okrajnih uradov in podružnic po vseh Združenih državah in Kanadi za udobnost lastnikov police.

Castle Garden bodo porušili

Nalči stari priseljenci se še spominjajo tega imena nekdanje priseljeniške postaje.

Castle Garden, skozi katerega je vstopilo v Ameriko mnogo milijonov priseljenecv tekom zadnje polovice devetnajstega stoletja, bo kmalu podrt. Ne ravno takoj, ali v roku dveh ali treh let, kajti po mnenju newyorškega komisarja za parke je postal ovira modernemu napredku. In moderni napredek v tem pogledu je zgradnja podmorskega tunela med New Yorkom in Brooklynom.

Castle Garden je bil zgrajen leta 1807 kot trdnjava in je kasneje služil za razne svrhe. L. 1824 je končal služiti kot trdnjava in so ga rabili kot javno zabavišče. Ko se je Lafayette vrnil na obisk v Združene države leta 1824, je bil v njem častni sprejem. Jenny Lind, proslavljena perka, ki so jo na-

zivali "švedski slavček," je tam dala svoj pri koncert v Ameriki pod upravo prvega ameriškega cirkusovega impresarija P. T. Barnuma. Leta 1851 pa je tam priredil shod Ludvik Kosuth v obrambo svobodne Madžarske. Leta 1852 je tam nastopila mednarodna proslula plesalka Lola Montez, ki je igrala usodno vlogo kot ljubica tedanjega bavarskega kralja.

Od leta 1824 do 1855 je bil Castle Garden pozorišče balonskih vzletov umetelnih ognjev, semjenv in panoram, pa so se tam vprižarjali igrokazi vseh vrst — od cirkusa, športnih priredb do klasičnih koncertov celo slavna Adelina Patti je tam zapela. V pasjih dneh vročine pa je Castle Garden radi svoje lege ob morju bilo shajališče pregretih meščanov, ki so tam uživali javne koncer-

te mestnih godb.

Mnogi predsedniki Združenih držav so bili tam pozdravljeni ob svojem prihodu v New York. Nekoč se je ob nekem sprejemu podrl most, ki je spajal Castle Garden s kopnim. Kasneje so zasuli ozki kanal in Castle Garden je postal del kopnega.

Najbolj je pa zaslovel l. 1855 ko je postal priseljeniška postaja in postal tako simbol za pristop v Ameriko za milijone priseljenecv, kakor kasneje Ellis Island. V to svrhu je bil stari fort znatraj pregrajen, da se dobi prostor za priseljeniške urade in prostore za priseljence. Dne 3. avgusta 1855 je bila pregledana prva skupina priseljenecv. Od tedaj do leta 1890, torej tekom dobe 35 let in 8 mesecev, 7,690,606 priseljenecv je prešlo skozi duri Castle Gardena.

Pred letom 1860 skoraj polovica priseljenecv je prihajala iz Irske. Nemška imigracija je začela postajati močna okoli leta 1848. Po letu 1860 so začeli prihajati priseljenci iz vseh krajev in koncev sveta.

Priseljenci so bili v onih časih žrtve vseh mogočih prevartov in goljufov. Stvar je bila tako škandalozna, da je policija posegla vmes in postavila v službo policijski čoln okoli Castle Gardena. Varovanje novodošlih priseljenecv je bil takšen del vsakdanjega življenja v New Yorku, da so prosluli "runnerji" — vodje priseljeniških skupin — priredili javni shod, kjer so protestirali proti vmeševanju oblasti v privaten "biznis."

Na Castle Garden se je nahajala tudi posredovalnica dela za novodošle priseljence, katerih se je potrebovalo vseposod. Največ je bilo treba delavcev za farne in železnice in služkinj.

Priseljevanje je bilo tedaj v rokah državne oblasti. Leta 1890 pa je federalna oblast prevzela upravo priseljevanja v svoje roke. Takoj je federalna vlada začela urejanje priseljeniške postaje v glavnem pristanišču prihoda, New Yorku. Zgrajena je bila velika postaja sredi newyorške luke, na Ellis Islandu. Decembra meseca leta 1890 je bil Castle Garden zaprt kot priseljeniška postaja. Zgradba je bila vporabljena kot akvarij za razkazovanje rib, kar je še danes. Pa sedaj tudi ribe se bodo morale preseliti drugam.

POIZVEDBA

Rad bi zvedel za ANTONA ZUPANČIČA, podomače Nakelc, in FRANKA BAN. Naj se zgleda na:

ANDREJ ŠIŠKOVIČ, P. O. Box 36, Cass, W. Va. 3—18, 19, 20